

COVID-19 ve İbuprofen Kullanımı

İbuprofen; iltihap (yangı) ve orta şiddetteki ağrıların tedavisi amacıyla romatoid artrit, osteoartrit, adet krampları veya adet öncesi ağrı ve ödeme (menstrüel ödem) karşı kullanılmakta olan bir nonsteroid antienflamatuar ilaçtır¹.

11 Mart 2020 tarihinde Lancet Respiratory Medicine dergisinde yayınlanan bir makalede SARS-CoV-2 (Şiddetli Akut Solunum Yolu Sendromu Koronavirüsü 2) hedef hücrelere ACE2 (Anjiyotensin-Dönüştürücü Enzim 2) aracılığıyla bağlandığı için ACE inhibitörlerinin, sartan grubu ilaçların, tiazolidindionların ve İbuprofenin COVID-19 semptomlarını kötüleştirebileceği hipotezi ortaya konmuştur². Bunun üzerine Avrupa İlaç Ajansı (EMA) 18 Mart 2020'de yayınladığı yazıda ibuprofen kullanımı ile COVID-19 semptomlarını kötüleştirdiğine dair şu an herhangi bir bilimsel kanıt olmadığını, durumun ve konuyla alakalı her türlü yeni bilginin incelendiğini belirtmiştir³. Yapılan açıklamada sağlık çalışanlarının ve hastaların nonsteroid antienflamatuar ilaçların (ibuprofen gibi) ürün bilgisinde belirtildiği şekilde kullanımının uygun olduğunu, tedavi için ibuprofen (veya diğer nonsteroid antienflamatuarlar) kullanan hastaların, özellikle kronik hastaların, tedaviyi kesmeleri için herhangi bir sebep olmadığı söylenmektedir³. Mevcut durumda önerilen ise bu ilaç grubundaki ilaçların en düşük etkili dozda mümkün olan en kısa süre boyunca kullanılmalıdır³.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO); mevcut verilere göre ibuprofen kullanımına karşı bir öneride bulunamayacağını ve COVID-19 hastalarının tedavisinde yer alan hekimler tarafından bilinen istenmeyen etkileri dışında ibuprofene bağlı bir negatif etki bildirilmediğini açıklamıştır⁴.

Türk Eczacıları Birliği; konuyla ilgili ek olarak her ilaçta olduğu gibi ibuprofenin de doktor reçetesi ve eczacı danışmanlığında alınması gerektiğini, ilaçla ilgili sorusu olan hastaların mutlaka hekim ve eczacılara danışmaları gerektiğini belirtmektedir ve COVID-19'dan korunmak için her şeyden önce bilgi kirliliği yaratanlara itibar edilmemesinin önemini vurgulamaktadır⁵.

Referanslar

1. RxMediaPharma, İbuprofen, erişim tarihi: 27.03.2020
2. Fang L, Karakiulakis G, Roth M. Are patients with hypertension and diabetes mellitus at increased risk for COVID-19 infection? Lancet Respir Med 2020, 11 March 2020
3. EMA gives advice on the use of non-steroidal anti-inflammatories for COVID-19 <https://www.ema.europa.eu/en/news/ema-gives-advice-use-non-steroidal-anti-inflammatories-covid-19> erişim tarihi: 27.03.2020
4. WHO, Twitter, <https://twitter.com/WHO/status/1240409220916432899?s=20>, erişim tarihi: 27.03.2020
5. Türk Eczacıları Birliği, Eczacınız Diyor Ki: "İbuprofen COVID-19'u Kötüleştirmez", <https://www.teb.org.tr/news/8714/ECZACINIZ-DIYOR-KI-IBUPROFEN-COVID-19-U-KOTULESTIRMEZ>, erişim tarihi: 27.03.2020